

Plan van aanpak “Matchen op werk Zuid Limburg”

1. Stand van zaken

Zuid Limburg is een regio die grote uitdagingen kent. Na een tragere start volgt de economische groei in Zuid-Limburg momenteel de landelijke trend, maar vergrijzing, krimp en een lagere arbeidsparticipatie vormen een grote bedreiging voor het vasthouden van deze groei. De noodzaak om iedereen die kan werken op een goede plek aan de slag te krijgen is groot. Op dit moment (september 2017) zijn er in Zuid-Limburg ruim 31.000 niet-werkende werkzoekenden¹.

In de arbeidsmarktregio Zuid-Limburg zijn 4 WSP'en actief: WSP Zuid-Limburg (volgens het landelijke UWV-model), WSP Parkstad, Podium 24 (WSP Maastricht-Heuvelland) en WSP Westelijke Mijnstreek. Deze vier Werkgeversservicepunten kennen verschillende stadia van ontwikkeling en werkwijzen. Bij de werkgeversdienstverlening in de arbeidsmarktregio zijn echter meer organisaties betrokken. Naast de individuele gemeenten zijn dit (beroeps)opleiders, de Limburgse Werkgeversvereniging (LWV) en expertisecentra zoals het Centrum Inclusieve Arbeidsorganisatie (Universiteit Maastricht). De noodzaak van één aanspreekpunt en meer eenduidigheid in de dienstverlening aan werkgevers wordt door al deze partijen gezien en de wil om hierbij samen te werken is breed aanwezig. Daarbij is er vanuit de markt een **grote sense of urgency** dat nu het moment is (groeiende schaarste aan arbeidskrachten) om verregaande stappen hierin te zetten.

Bestuurlijk is als overkoepelend kader afgesproken om middels een sectorale aanpak de vraag van de markt, welke leidend is, te gaan invullen. De uitdaging is nu met alle betrokken partijen op een nieuwe, innovatieve manier hier invulling aan te geven om daarmee met elkaar succesvoller vraag en aanbod te kunnen matchen en eenieder die kan en wil werken te kunnen plaatsen.

2. Knelpunten

Door de vier WSP'en en andere betrokken organisaties worden momenteel diverse knelpunten ervaren in de gecoördineerde werkgeversdienstverlening in de arbeidsmarktregio Zuid-Limburg, zowel aan de vraagzijde (werkgevers), aan de aanbodzijde (cliënten) alsook in de wijze van samenwerken met elkaar.

Knelpunten aan aanbodzijde

Iedereen moet meedoen naar vermogen, maar de competenties van een grote groep personen sluiten niet aan bij bestaande vacatures. De bestanden van UWV en de gemeentelijke Sociale Diensten bieden weliswaar zicht op de omvang van de doelgroep, maar onvoldoende op de individuele werkcapaciteit, competenties, opleiding en leervermogen van deze doelgroep (afgezet tegen dat wat de markt vraagt). Ook is er nog te weinig afstemming tussen en inzicht in de bestanden van de verschillende gewesten. Een ander knelpunt is de kwalitatieve discrepantie tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarktregio in deze regio (veel mensen die willen en kunnen werken, maar een beroep ambiëren dat er niet is). Tenslotte is een knelpunt het onvoldoende kunnen inspelen op bijscholingsbehoeftes om mensen beter voor te bereiden op plaatsingsplekken waar vraag naar is.

¹ 12.000 mensen in het UWV-bestand (incl. WW-werkenden en WIA), 19.200 in de gemeentelijke bestanden (Participatiewet).

Plan van aanpak “Matchen op werk Zuid Limburg”

Knelpunten aan vraagzijde

Werkgevers denken nog te veel in traditionele vacatures (in termen van functies i.p.v. competenties) waardoor de matchingsratio laag is. Waar behoefte aan is, is een betere ondersteuning aan werkgevers om het werk zo te (her)organiseren dat een beter passende match met beschikbare kandidaten mogelijk wordt. Hiertoe zullen werkgevers o.a. meer met elkaar aan de slag moeten gaan. Maar ook de kennis en expertise bij professionals in het veld om samen met werkgevers deze gesprekken aan te gaan is onvoldoende aanwezig en zal sterk uitgebreid moeten worden.

Ketensamenwerking

Hoewel er een goede basis is v.w.b. de samenwerking in de regio ervaren alle partijen dat een nog betere afstemming en coördinatie in de keten (zowel operationeel als bestuurlijk) noodzakelijk is.

3. Wensen/ambities

Ambitie: Onze ambitie is om te komen tot de invulling van een gemeenschappelijke sectorale (met aandacht voor intersectorale afstemming c.q. plaatsingen) aanpak op Zuid-Limburgse schaal. Uitgangspunten hierbij is dat de (sectorale gezamenlijke) werkgeversdienstverlening Zuid-Limburg de intermediair en adviseur (brug) is tussen werkgevers (vraag) en werkzoekenden (aanbod). Ingezet zal worden op de volgende voor de regio kansrijke sectoren:

- Maastricht-Heuvelland (Customer Service - Maakindustrie - Leisure Horeca)
- Parkstad (Zorg - Smart Services, Medische Logistiek)
- Westelijke Mijnstreek (Automotive - Logistiek, Techniek)

Uitgangspunt bij deze sectorale aanpak is dat problemen binnen een sector altijd als een gezamenlijk probleem van de hele arbeidsmarktregio wordt aangevlogen.

Doelstelling: Het dienstverleningsproces adequaat inrichten om zowel de vraagzijde beter te kunnen vormgeven (werk geschikt maken middels functiedifferentiatie (m.n. voor de bijzondere doelgroepen), maar ook participatie van werkgevers in toeleidingstrajecten), alsook het aanbod beter aan te laten sluiten op de vragen vanuit de arbeidsmarkt. Dat vormt twee uitdagingen:

- Het opnieuw inrichten van de logistieke keten van in-, door- en uitstroom van de doelgroep (mede o.b.v. publiek-private samenwerking). Daardoor ontstaat snelheid en efficiency in deze keten waardoor met minder maatschappelijke kosten een hoger rendement (lees plaatsingscijfer) kan worden behaald.
- Het investeren in de methodische doorontwikkeling van deze drie fases (maatwerk per doelgroep en per sector), gegeven de complexe doelgroep en de snel wijzigende marktomstandigheden.

Stappen of activiteiten: Om de geformuleerde ambitie en doelstellingen te kunnen realiseren wordt een driesporenbeleid voorgesteld waarin opeenvolgende activiteiten parallel gericht op vraagzijde, aanbodzijde en de innovatie van de ketensamenwerking uitgevoerd worden. In Bijlage 1 zijn deze activiteiten nader uitgewerkt.

Doelgroep(en):

- Werkzoekenden (WW-UWV bestand, incl. frictie, langdurig, Wajong en WIA)

Plan van aanpak “Matchen op werk Zuid Limburg”

- Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (SW, bijstand, statushouders en mensen met een indicatie doelgroepregister, waaronder VSO/PrO)
- Niet-uitkeringsgerechtigden & zij-instromers die momenteel niet of beperkt actief zijn op de arbeidsmarkt

Periode in tijd: 3 jaar

Indicaties van benodigde kosten: € 6 miljoen

4. Concrete ondersteuningsvraag

Aan het Ministerie van SZW wordt concreet ondersteuning gevraagd (door middel van expertise, dan wel procesbegeleiding, dan wel financieel) bij de volgende activiteiten (in Bijlage 2 is de financiële onderbouwing per activiteit nader uitgewerkt):

1. **Op een eenduidige manier, mede op basis van competenties, in kaart brengen van het aanbod (dus zowel kwalitatief als kwantitatief).** Zowel aan de vraag- als aanbod zijde is het goed om competenties in beeld te hebben en op basis daarvan te matchen. Daar waar vraag en aanbod niet op elkaar aansluiten zoeken naar realistische oplossingen, zoals bij- of omscholing, maar ook het bewerkstelligen van een andere benadering van werkgevers en werkzoekenden. Concreet omvat deze activiteit de volgende deelactiviteiten:
 - A. **Analyse van het totale aanbod en vaststellen van de focusgroep te bemiddelen mensen,** om te komen tot een werkend arbeidsmarktdashboard waarin beroepscompetenties verwerkt zijn i.s.m. UWV, opleidingsinstellingen, gemeenten en LED. Concreet zal dit als volgt werken: Op basis van een bestandsanalyse wordt in kaart gebracht hoe het bestand werkzoekenden is samengesteld naar leeftijd, opleiding, werkervaring, ontheffing, etc. Aan de hand van deze analyse wordt bepaald welke groep als eerstvolgende toegeleid zal worden naar de arbeidsmarkt (de focusgroep welke bestaat uit te bemiddelen mensen die met een gerichte inspanning arbeidsfit te maken zijn).
 - B. **Van deze groep competenties en ontwikkelpotentieel in kaart brengen.** Beroepservaring uitdrukken in onderwijscompetenties en dit vertalen naar beroepscompetenties. Overeenkomsten en verschillen in kaart brengen zodat mismatch voorkomen wordt en ingezet kan worden op kans-sectoren.
 - C. **Creëren van een arbeidsfite pool van (+/-1.000 werkzoekenden) die passend is bij de regionale vraag.** Intentie is om mensen uit de pool met intensieve ondersteuning binnen 3 maanden te laten uitstromen naar de arbeidsmarkt en middels nieuwe instroom de pool continue te “verversen”. Het gaat hierbij nadrukkelijk om duurzame matching, om te voorkomen dat geplaatste personen na enkele maanden weer ‘terugstromen’ naar de pool. Dit wordt bereikt door o.a.:
 - Een gerichte marketing richting werkgevers (het creëren van awareness & managen van verwachtingen);
 - Een gerichte communicatie aan cliënten (managen van kansen & verwachtingen)
 - Het anders kijken naar processen (niet meer o.b.v. vacatures, maar o.b.v. competenties, maar ook het eerder genoemde ‘driesporenbeleid’);
 - Een gerichte ketenaanpak (incl. jobcoaching en voldoende nazorg);

Plan van aanpak “Matchen op werk Zuid Limburg”

- Het combineren van werkgevers- en werknemersarrangementen.

Het ‘streven naar duurzame plaatsingen voor werkzoekenden, met speciale aandacht voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt’, is overigens ook één van de kernuitgangspunten van de Strategische Agenda 2017-2021 van de 4 Zuid-Limburgse WSP’en.

Gevraagde ondersteuning: expertise en organisatorische ondersteuning om de infrastructuur van de pool op te zetten en hier uitvoering (extra consultants & coördinatie) aan te geven. Daarbij hoort ook de infrastructuur van een testsituatie om ontwikkelpotentieel te schatten.

Geschatte kosten: € 2.197.000 (zie bijlage 2 voor toelichting)

2. Ontwikkelen van maatwerk scholingsarrangementen.

In samenwerking met werkgevers en onderwijspartners (op arbeidsmarktregio-niveau) arrangementen ontwerpen en (sectorgerichte) leer-/werkplekken op maat creëren, zodat een duurzame invulling op de vraag van de arbeidsmarkt tot stand kan komen. Door middel van de scholingsarrangementen worden de gevraagde beroepscompetenties en de aanwezige (onderwijs)competenties op elkaar afgestemd. De voorbeelden van scholingsarrangementen in de regio (Tech2Create e.d.) dienen hierbij als uitgangspunt/good practice.

Gevraagde ondersteuning: opzetten van de organisatie t.b.v. behoefte-inventarisatie via persoonlijke intake; in kaart brengen van werkmogelijkheden met bijbehorende competenties; en middelen voor de ontwikkeling en uitvoering van de maatwerkscholingsarrangementen zelf.

Geschatte kosten: € 2.350.000 (zie bijlage 2 voor toelichting)

3. Inrichten van één helder dienstverleningsproces.

Inrichten van een helder dienstverleningsproces en eenduidigheid tussen de vier WSP’en creëren (doch geen volledige integratie van de vier WSP’en): één gecoördineerde pro-actieve sectorale aanpak, verhogen van de pro-activiteit en marktkennis van de medewerkers van de WSP’en en één vaste contactpersoon (regiefunctie); meer begeleiding, terugkoppeling en nazorg; verhogen kwaliteit; bereikbaarheid en reactiesnelheid verbeteren; verminderen van bureaucratie. Uitgangspunten bij deze verdere samenwerking van de 4 WSP’en zijn:

- Integratie niet afdwingen, maar stap voor stap laten groeien;
- Successen collectief vieren als goed voorbeeld voor anderen;
- Het maken van een krachtenveld- (SWOT) analyse;
- Netwerksturing laten aanhaken op het bestuurdersnetwerk;
- Duidelijk bepalen wie hoofdverantwoordelijk is.

Gevraagde ondersteuning: specifiek advies om de onderlinge samenwerking verder te verbeteren en naar gezamenlijk doel te werken alsook inhoudelijke deskundigheid & begeleiding om invulling te geven aan de invoering van het dienstverleningsproces.

Geschatte kosten: € 650.000 (zie bijlage 2 voor toelichting)

4. Het aanstellen/opleiden van (20) ‘arbeidsmakelaars’ (waarvan 10 in jaar 1).

Het aanstellen en opleiden van professionals als ‘arbeidsmakelaars’, die samen met werkgevers en andere ketenpartners (m.n. gemeenten en onderwijspartners) innovatieve werkgevers- (en werknemers-) arrangementen kunnen organiseren binnen de kansrijke

Plan van aanpak “Matchen op werk Zuid Limburg”

sectoren. Voor de training van deze arbeidsmakelaars dient er een duurzaam opleidingsplan te worden ontwikkeld (o.a. gericht op analyses van bedrijfsprocessen en herontwerp van werk, maar ook om bedrijven en werknemers te sensibiliseren en awareness te creëren). Gezien de aanwezige kennis van de arbeidsmarkt, lijkt het omscholen/bijhouden van medewerkers van de verschillende partners efficiënter dan het aanstellen van ‘nieuwe mensen’.

Gevraagde ondersteuning: searchen, assessments, ontwikkelen en uitvoeren van de opleiding.

Geschatte kosten: € 200.000 (zie bijlage 2 voor toelichting)

5. Positionering gezamenlijke werkgeversdienstverlening.

Duidelijke positionering van de gezamenlijke werkgeversdienstverlening in de arbeidsmarktregio Zuid-Limburg, met een gerichte marketing- en communicatie (M&S) campagne gericht op zowel de vraag- als aanbodzijde, om de bekendheid van het WSP als zodanig te vergroten, alsook awareness van de gap in de arbeidsmarkt te creëren bij onze stakeholders. Denk hierbij o.a. aan artikelen in vakbladen, organiseren van gezamenlijke kennis events, direct mailings en een kennis- en informatiedatabank. Uitgangspunten bij deze M&S campagne zijn:

- Sectorgerichte M&S campagnes waarbij binnen de sectoren heel gericht gefocust wordt op specifieke werkgevers die als voorbeeld kunnen dienen binnen de sector (vooraf getarget)
- Tevens in communicatieactiviteiten werkgevers en werknemers “op het podium” zetten (als goede voorbeelden / boegbeelden).

Gevraagde ondersteuning: bezoeken van werkgevers en inventarisatie behoeften alsook het opzetten en uitvoeren van een M&S campagne.

Geschatte kosten: € 200.000 (zie bijlage 2 voor toelichting)

6. Wetenschappelijk effectiviteitsonderzoek. Meer dan de helft van de gemeentelijke budgetten gaan op aan het sociale domein. Het is daarom noodzakelijk om ook een lange-termijn onderzoek te starten m.b.t de effectiviteit van de nieuwe manier van werken. Onderdeel van dit onderzoek is de periodieke meting van klanttevredenheid. De (positieve) resultaten van dergelijke effectenonderzoeken kunnen worden gebruikt voor communicatiedoelstellingen; de verbeterpunten bij het aanscherpen van vervolgacties. Uitgangspunt is om de WSP'en/arbeidsmarktregio's zelf in de lead te laten bij de uitvoering van de klanttevredenheidsonderzoeken.

Gevraagde ondersteuning: middelen om het onderzoek te laten uitvoeren.

Geschatte kosten: € 400.000

Plan van aanpak "Matchen op werk Zuid Limburg"

Bijlage 1: Activiteiten op basis van driesporenbeleid

Activiteiten	Vraagzijde	Aanbodzijde
Inventariseren	Potentiële partners benaderen via reeds bestaande sectorale werkgevers convenanten.	Arbeidspotentieel in beter kaart brengen in omvang, individuele arbeidscapaciteit, leervermogen & ontwikkelpotentieel, vraag/behoefte om te kunnen werken en sectorale voorkeur.
Managen vraag en aanbod	Via sector gerichte methodiek werk zodanig (her)organiseren (passend maken) dat matchingsmogelijkheden ontstaan.	Arbeidspotentieel via "voorschakel"-trajecten werkfit maken (arbeidsvaardigheden training) met doorstroom en instroom (voor schoolverlaters en werkfitte kandidaten) mogelijkheden naar sectorgerichte leer-werktrajecten.
Managen match	Inrichten eenduidige regio-brede vraagafhandeling.	Opzetten sectorale pool van arbeidsfitte en arbeidsvaardige mensen, met triggers voor intersectorale matching.
	Innovatie ketensamenwerking	
	Professionals uit de verschillende kokers ontwikkelen naar koker-overstijgende arbeidsmarkt makelaars middels HBO+ opleiding "arbeidsmarkt makelaar".	

Heerlen, 15-12-2017

Plan van aanpak "Matchen op werk Zuid Limburg"

Bijlage 2 Plan van aanpak "Matchen op werk Zuid-Limburg"													Specificatie kosten ondersteuningsaanvraag																		
2018						2019						2020																			
Jan - Jun		Jul	aug	sep	okt	nov	dec	Jan	feb	mrt	apr	mei	Jun	Jul	aug	sep	okt	nov	dec	Jan	feb	mrt	apr	mei	Jun	Jul	aug	sep	okt	nov	dec
INRICHTING													UITVOERING																		
aantal cliënten.																															
Instroom																															
Uitstroom																															
Totaal																															
2350																															
1. Analyse totale aanbod, in kaart brengen competenties en ontwikkelpotentieel en creëren van een arbeidsfitte pool (+/- 1.000 werkzoekenden)																															
Uitgangspunten:																															
- 1e halfjaar 2018 nodig voor de opzet en inrichting: 2 fte a € 150K p/jr. (gedurende 6 mnd.) = € 150 K																															
- vanaf juli 2018: gedurende 2,5 jaar coördinator uitvoering a € 100K p/jr = € 250 K																															
- voor de 1.000 cliënten in de 'pool' komen extra consultants, daardoor wordt de gemiddelde caseload bij de overige (reguliere) consultants lager																															
- er wordt gerekend met 40 cliënten per consultant, zijn 25 consultants schaal 7/8 (€ 57,5K p/jr) gedurende 2,5 jaar en een co-financiering van 50%																															
Recapitulatie:																															
* € 1.000,-																															
1. opzet inrichting 1-1-2018 / 1-7-2018 150																															
2. coördinatie uitvoering 1-7-2018 / 31-12-2020 250																															
3. 'extra' consultants 25 en 50% co-fin. 1797																															
Totaal 2197																															
2. Ontwikkelen maatwerk scholingsarrangementen																															
Uitgangspunten:																															
- aantal cliënten: 2350																															
- scholing per cliënt in €: 2000																															
- 50% co-fin. vanuit Participatiebudget																															
Recapitulatie:																															
* € 1.000,-																															
1. scholing/maatwerk 4700																															
2. co-financiering Participatiebudget 50% -2350																															
Totaal 2350																															
3. Inrichten van 1 helder dienstverleningsproces																															
Benodigde ondersteuning:																															
- specifiek advies & specialistische (externe) ondersteuning om de sectorale aanpak en bijbehorende processen/samenwerking beter in te richten																															
- extra coördinatie 2 fte a € 100 K per jaar gedurende de uitvoering ervan tijdens de projectperiode (vanaf juli 2018)																															
Recapitulatie:																															
* € 1.000,-																															
1. advies & ondersteuning procesinrichting 150																															
2. extra coördinatie uitvoering 1-7-2018 / 31-12-2020 500																															
Totaal 650																															
4. Aanstellen/opleiden van 20 arbeidsmakelaars																															
Benodigde ondersteuning:																															
- searchen incl. assessment per arbeidsmakelaar € 3500,-																															
- opleiden per arbeidsmakelaar (zowel opleidingskosten als tijdsbesteding): € 6500,-																															
Recapitulatie:																															
* € 1.000,-																															
1. searchen & assessment 70																															
2. opleiding arbeidsmakelaars 130																															
Totaal 200																															
5. Positionering gezamenlijke werkgeversdienstverlening																															
Benodigde ondersteuning:																															
- ontwikkelen overkoepelend communicatieplan & website € 15000,-																															
- organisatie sectorale events 1 a 2 per jaar per sector € 3500,- per event																															
- extra inzet communicatie medewerker 0,5 fte gedurende 3 jaar (35 KE p/j)																															
- mailings, artikelen, communicatiemateriaal etc																															
Recapitulatie:																															
* € 1.000,-																															
1. communicatieplan & website 15																															
2. organisatie events totaal 16 in 3 jaar 56																															
3. extra communicatiemedewerker 105																															
4. communicatiemiddelen 24																															
Totaal 200																															